

סניפי בית הדין בבני ברק ובקרית ספר (מודיעין עילית) בשבתו כבוררות וכבית הוראה לממונות במעמד שני צדדים, ע"י דיין יחיד או מותב תלתא

(תיק זה פורסם כבר בחוברות המודפסות של בית הדין)

תשלום נזק אם אחרי כן קרה נזק נוסף שמכסה את החסרון הראשוני

תיק מס' 2205.

דן הגר"ו על ראובן שהזיק רכב בשריטה שמחיר תיקונה כמה מאות שקלים, והודיע שאינו מוכן להביא פרטי הביטוח שלו אלא ישלם במזומן. ואחר כמה ימים ועוד קודם ששילם הזיק שמעון את אותו הרכב באותו צד היזק רציני יותר שמחיר תיקונו כמה אלפי שקלים, ומסר פרטי ביטוח שלו, ועי"ז יתוקן הנזק של ראובן ג"כ, האם ראובן חייב לשלם או פטור.

והנה אם אחרי ההיזק הראשון האמור היה הרכב יוצא מכלל שימוש ונאבד מהעולם, היה ג"כ מקום להסתפק בספק הנ"ל, ולתלות בחקירה הידועה שנחלקו בה הראשונים בב"ק, האם חיוב תשלומי מזיק הוא מיסוד תיקון ההיזק או מיסוד חיוב ממון (ונ"מ כשרוצה המזיק לתקן בבעלי מלאכה שלו ולא לשלם והניזק טוען שרוצה הכסף, או כאשר הניזק רוצה רק הכסף המזומן לצרכיו האחרים ולא לתקן, והמזיק טוען שאם לא יתוקן אין עליו חיוב תשלום מעות סתם). דאם זה חיוב ממון שחל בהיזק, לא איכפת לן שהרכב הניזוק כבר לא בעולם ונשאר חיוב הממון. וה"נ מסתמא גם בהיזק החמור שנעשה, לא פוטר התיקון השני את חיוב ממון הראשון שכבר חל. אבל אם יסוד החיוב הוא להחזיר המצב לקדמותו ולכן יש חיוב תשלום. אם אבד הרכב מהעולם, או שניזוק היזק כזה שיתוקן ממילא גם ההיזק הראשון, נפטר בזה המזיק הראשון.

ועי' בזה במחנ"א נזקי ממון סימן א לגבי הוזל הנזק אחרי שהזיק, אם חייב כשעת הנזק או כשעת התשלום, שתלה בחקירה הנ"ל ובפלוגתת הרמב"ם והראב"ד. ועי' בפסקי דין חלק ב עמ' קסט אות ב שהביא ע"ז גם ש"ך ונתיב"מ והגר"ש שקאפ וחזו"א.

ויותר מסתבר דכ"ז רק אם אבד הרכב לגמרי. אבל אם הוא קיים ויתוקן ע"י המזיק השני, לב' הצדדים פטור הראשון מתשלום, דהוי כמו שתוקן ההיזק מאליו וכבר אין כאן היזק. האם בכה"ג גם חייב המזיק. הרי אין נזק בעולם.

והגרי"ו סבר שודאי הראשון חייב, אבל מהשני צריך להוריד קצת
מתשלומיו הגדולים על כל ההיזק כדי שיעור מה שחוייב הראשון, כי אין
סיבה שבעל הרכב יקבל כפל תשלום.